

Svenska Ridsportförbundets definition av begreppet ”God Hästhållning” - fastställd av FS 2010-09-20

Som den ledande ridsportorganisationen i Sverige presenterar Svenska Ridsportförbundet (SvRF) här sin värdegrund och syn på begreppet God Hästhållning.

I det följande redovisas SvRF:s syn på hästhållning för hästar som rids, körs och/eller tävlas eller befinner sig under utbildning för att ridas eller köras.

Hästhållning vad avser avelsston, föl, unghästar eller hästar under betesperiod berörs endast delvis.

God hästhållning bygger alltid på kunskapen att med hänsyn till den enskilda hästens ålder, ras, kön, användningsområde, kondition, arbets-/träningsintensitet och dagsform, avgöra vad som är bäst för hästen vad avser utfodring, arbete, skötsel, utevistelse etc.

Anläggningen

Skick En anläggning inom SvRF:s verksamhetsområde skall vara funktionsduglig, säker och välskött. Den skall lägst uppfylla av myndigheter uppställda lagkrav och bedömas vara säker för såväl människor som hästar.

Stallbyggnader skall erbjuda hästen en god närmiljö enligt lägst de krav som anges i följande text. Hästens välbefinnande skall vara vägledande vid stallets utformning och i anläggningen bedrivna hästhållning. Grundläggande är att häst som går i dagligt arbete skall ha tillgång till stall.

Utrymmen skall vara sådana i skick och storlek att de inte kan skada hästen och i övrigt uppfylla de krav eller rekommendationer som föreskrivs i djurskyddslag, -förordning samt Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd.

Djurskyddslagens minimikrav på utrymmen i spiltor och boxar

Utrymme i Spilta (Enligt myndigheter och SvRF). Angivelserna i denna tabell är optimala mått som inte får underskridas eller markant överskridas.

Mankhöjd	Uppstallning		
	Längd (m)	Bredd (m)	Skiljeväggens (m) exkl. ev. galler
< 0,85	1,50	1,00	0,80
0,86 – 1,07	1,80	1,15	0,95
1,08 – 1,30	2,15	1,40	1,15
1,31 – 1,40	2,35	1,50	1,25
1,41 – 1,48	2,45	1,60	1,30
1,49 – 1,60	2,65	1,75	1,40
1,61 – 1,70	2,85	1,85	1,50
> 1,71	3,00	2,00	1,60

Utrymme i box (Enligt myndigheternas krav).

Mankhöjd (m)	Individuell uppstallning		Fölningsbox och box för uppstallning av sto med föl	
	Area ¹⁾ (m ²)	Kortaste sida (m)	Area (m ²)	Kortaste sida (m)
< 0,85	3,0	1,50	3,5	1,60
0,86 – 1,07	4,0	1,60	4,5	1,90
1,08 – 1,30	5,0	1,90	6,5	2,30
1,31 – 1,40	6,0	2,10	7,5	2,50
1,41 – 1,48	7,0	2,20	8,5	2,60
1,49 – 1,60	8,0	2,35	10,0	2,80
1,61 – 1,70	9,0	2,50	11,0	3,00
> 1,71	10,0	2,70	13,0	3,20

¹⁾ Vid korttidsuppstallning får arean minskas till 85% av angivna mått.

²⁾ Sto med föl får hållas tillsammans i detta utrymme fram till och med fölets sjätte månad. Därefter ska de hållas i utrymme motsvarande gruppbox

Storlek box (Enligt SvRF:s rekommendationer).

Mankhöjd (m)	Area (m ²)	Kortaste sida (m)
– 1,30	7	2,20
1,31 – 1,48	9	2,50
1,49 –	11-13	3,20

Takhöjden i stallet skall vara 1,5 x mankhöjden och minst 2.20 meter. Det betyder att i ett stall med stora hästar skall takhöjden minst vara 2.60 meter.

Avstånd mellan boxvägg och tak skall vara mindre än 15 cm eller större än 45 cm. Detta för att hästen inte skall kunna lägga huvudet på sned och sticka ut det i springan och därefter fastna.

Avstånd mellan vertikala spiltgaller skall vara högst 7 cm för en stor häst.

Spiltbox, dvs. när hästen står lös i spiltan med en grind bakom är inte tillåten.

När hästen står lös gäller minimikraven för box.

Luft

Luften i stallet skall vara av god kvalitet.

Luftomsättningen bör vintertid inte underskrida 70 m³/häst/timme (100 m³ för den arbetande hästen), för att garantera evakuering av partiklar och gaser så att mängden av dessa inte når upp till skadliga nivåer för häst och människa. För att evakuera värmeöverskott sommartid skall luftomsättningen kunna uppgå till 250 m³/häst/timme 320 m³ för den arbetande hästen). Tillufts- och frånluftsytor liksom mekanisk ventilation skall anpassas så att dessa luftomsättningar kan realiseras. Foderkrossar skall monteras i särskilt utrymme för att undvika damm och buller.

Ventilation och boxar skall vara konstruerade så att luften kan omsättas inne i boxen. Därmed skall häst och människa tillförsäkras en luftkvalitet som endast undantagsvis överstiger 2000 pm koldioxid, 5 ppm ammoniak och 10 mg organiskt damm/m³ luft.

Temperatur

Som rimlig kompromiss mellan hästars och människors krav på dräglig temperatur i stallet, bör denna bara undantagsvis underskrida +8C. Ventilationen bör vara anpassad så att temperaturen sommartid inte överskrider yttertemperaturen.

Buller

Ljudnivån i stallet skall ej påverka häst eller människa negativt. Fläktar foderkrossar – skruvar eller transportband skall monteras så att buller från dessa inte överstiger 65 db(A).

Fukt

I isolerade stall skall fuktigheten ej överstiga 80 %. I oisolerade stall skall luftfuktigheten inte överstiga uteluftens med mer än 10 %.

Foderlagring

Utrymmen för foderlagring skall vara anpassat till antalet hästar samt medge en hygienisk hantering av fodret. Utrymmet skall vara väl ventilerat samt skydda fodret från nederbörd och fukt.

Golv

Golv i stall och övriga utrymmen skall av säkerhetsskäl konstrueras så att halkrisken för häst och människa minimeras.

Gödselhantering

Gödselhögen skall hållas i ett sådant skick att besvärande lukt eller att förekomsten av stora mängder insekter motverkas.

Hagar

Storlek

Rasthagars och beteshagars storlek skall vara anpassade efter hästens ras, storlek, kön, ålder, tränings- och hälsostatus liksom efter hästarnas antal. I rasthagar skall ev. träd hägnas in och skyddas mot bitskador.

Underlag

Hagar skall vara fria från föremål som kan skada häst, människa eller andra djurslag inklusive vilt. Halkrisken skall vara minimerad. Markytor som är hårt belastade av hästar skall vara dränerade eller naturligt ha motsvarande egenskaper.

Staket

EI-staket av trådar eller band skall vara spända och väl synliga. Galvaniserade trådar skall bara användas i kombination med annat staketmaterial. Taggråd är ej tillåtet för att inhägnas hästar.

Hästar i utedrift

Hästar som inte är i dagligt arbete och inte har tillgång till stall, skall ha tillgång till naturligt eller konstruerat skydd för sol, nederbörd och vind. I samband med sådant skydd vintertid skall en torr liggplats finnas för samtliga djur. Hästen skall ha tillgång till vatten och tillräcklig mängd grovfoder med hänsyn till ras, ålder och väderlek.

Tillsyn

Hästar skall ha daglig tillsyn oavsett driftsform. Sjuka, skadade, nyfödda eller högdräktiga hästar skall tillses oftare. Skötsel och omvårdnad skall ske efter hästens behov. Grundläggande för tillsynen är Svenska Ridsportförbundets Hästhållningspolicy.

Utfodring

Rutiner

Häst som inte har fri tillgång till foder skall utfodras **minst 4 ggr/dygn** så **jämnt fördelat** under dygnet som möjligt. I samband med utfodring bör hästen ges tillgång till vatten.

Kvalitet

Hästens foderstat skall innehålla de rekommenderade mängderna näringsämnen. Foder och strömedel skall ha en god hygienisk kvalitet dvs. lukta gott och vara dammfritt

Kvantitet

Vid såväl utfodring som betesgång skall hästen tillförsäkras tillräcklig mängd med hänsyn till hästens typ, ålder, kön, storlek, arbete, dräktighets- eller digivningsstatus samt väderlek

Genomsnittshästen i normalt arbete skall utfodras med minst ca 2 kg foder/ 100kg kroppsvikt/dag varav minst 1,2 kg ts/100 kg kroppsvikt. Detta innebär att vid fodring med hösilage som innehåller mer vatten än hö måste fodergiven i kg vara högre.

Vatten

Hästar bör ha fri tillgång till vatten. Vattenkoppar skall ha ett vattenflöde om lägst 6 l/min. Dricksvattnets kvalitet skall uppfylla samma hygieniska krav som för människan så länge dokumentation om andra krav saknas.

Hälso- och sjukvård

Allmänt

För varje häst bör föras hästkort eller journal. Där skall behandlingar av hälso- och sjukvårdskaraktär noteras liksom datum för dessa

Avmaskning

Hästar skall i parasitbekämpande syfte avmaskas enligt vedertagna normer.

Smittbekämpning

Vid misstanke om eller konstaterad smittsam sjukdom skall isolerings- och/eller vaccinationsåtgärder sättas in med hänsyn till sjukdomens natur och så att spridning av sjukdom till andra djur i möjligaste mån undviks. Beträffande smittbekämpningsprogram och vaccinationsrutiner skall de bestämmelser, som är utfärdade av myndighet eller berörd organisation, följas.

Tandvård

Hästars munhälsa skall på ett kompetent sätt kontrolleras minst en gång per år. Eventuell behandling skall utföras vid behov. Alla operativa ingrepp skall utföras av veterinär.

Skoning och hovbeslag

Hästar skall verkas och vid behov skos regelbundet, normalt var 6-10:e vecka. Behovet skall anpassas till hästens ålder, arbetsgrad, typ, årstid, underlag och liknande.

Motion – arbete

Arbete, motion och utevistelse

Hästar skall beredas daglig utevistelse och regelbunden motion. Motionen skall vara anpassad efter hästens behov, typ, ålder och användningsområde.

Utevistelse skall vara stimulerande för hästen så att dess rörelsebehov tillgodoses. Den skall anpassas efter dagsrutiner, närmiljö, väderlek, arbete, hagens storlek och underlag.

Av försäkringsbolag triangelmärkt häst skall inte delta i kommersiella aktiviteter.

Skötsel- och hanteringsrutiner

Anpassning till hästens användningsområde.

Häst skall, med hänsyn tagen till dess användningsområde hållas i en miljö och hanteras på ett sätt som främjar hästens naturliga behov.

Personal – kompetens

Den som handskas med häst skall ha tillräckliga kunskaper för det ändamål som hästen nyttjas. Där särskilda kompetenskrav finns skall dessa vara uppfyllda. Ansvarig för hästens skötsel och vård är alltid hästägaren om detta ansvar inte delegerats till uppdragstagare som tränare, hästutbildare, ridskola, stuteri etc. med tillräcklig yrkesmässig kompetens dvs. kunskap och erfarenhet.

Miljöpåverkan

Hästhållning skall bedrivas så att påverkan på miljön minimeras. Detta gäller både avseende nyttjande av mark, byggnader samt eventuella mediciner och andra ämnen som kommer till användning i samband med hästens skötsel.

Hantering

Hästar skall oavsett ålder, typ, temperament, kön och utbildningsståndpunkt hanteras på ett säkert sätt och i enlighet med vedertagna normer och rutiner. Föl och unghästar skall hanteras regelbundet från tidig ålder.

Skötsel i stallet

Häst på stall skall ha daglig skötsel och omvårdnad på regelbundna tider anpassat efter hästens behov. Spiltor och boxar skall rengöras och strös dagligen. Uppstallade hästar skall ha en ströbädd med tillfredställande djup.

Utrustning och mundering

Hästens utrustning och mundering får inte vara skadeframkallande eller utgöra en säkerhetsrisk för häst eller människa. Den skall vara anpassad och skött så att den inte inkräktar på hästens naturliga rörelsemönster eller beteende. Utrustningen skall vara anpassad till hästens storlek, arbetssätt och utbildningsnivå.

Transporter

Häst skall transporteras på ett säkert sätt och med hänsyn till dess vana att transporteras.

Dräktiga ston skall inte transporteras *35 dygn före* beräknad förlossning. Fölsto eller föl skall inte transporteras tidigare *än 7 dygn* efter fölets födsel. Transportfordon och transporttider skall uppfylla kraven enligt Jordbruksverkets föreskrifter.

God Hästhållning vid ridskola

Ridskoleanläggningens utformning

På en anläggning där ridskoleverksamhet bedrivs ställs speciella krav med tanke på elevernas säkerhet.

I ett ridskolestall skall det vara lätt att överblicka verksamheten. Så kallade uteboxar med tillhörande skötselplatser är ej lämpliga för en ridskoleverksamhet då de innebär ett alltför självständigt hästhanterande.

Hästarna skall uppställas individuellt i spiltor eller boxar som, har en sådan utformning och standard att en ny, i stallet främmande, häst oavsett ras ålder eller kön skall kunna uppställas utan att komma till skada.

Vilken standard en anläggning i övrigt har beror på den verksamhet som bedrivs. Djurskyddslagets krav skall alltid uppfyllas med god marginal.